

บทคัดย่อ

การศึกษาลักษณะความโดดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจังหวัดระนอง ที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการส่งเสริมสุขภาพของพื้นที่จังหวัดระนอง 2) ประเมินทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นในเรื่องส่งเสริมสุขภาพ และจัดแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพพื้นที่จังหวัดระนอง 3) นำเสนอข้อมูลลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นในการส่งเสริมสุขภาพสำหรับการออกแบบเส้นทาง รูปแบบ และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของจังหวัดระนอง และ 4) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจังหวัดระนองที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ ใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ได้แก่ เครือข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เป็นเจ้าของทรัพยากร โดยการเลือกแบบสโนบอล เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมิน และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยวจะต้องที่มีความเหมาะสมกับการส่งเสริมสุขภาพ ที่สามารถทำให้เกิดสุขภาวะที่ดี (Well-being) ผ่าน “ความรู้สึกสงบ (Tranquility)” โดยอาศัยองค์ประกอบ 4 มิติ ที่ทำให้สุขภาพมีความสมบูรณ์ จนเกิดสุขภาวะที่ดีแบบองค์รวม อันได้แก่ (1) ทรัพยากรนั้นจะต้องมีคุณลักษณะในการส่งเสริมสุขภาพ (Health promotion) (2) ทรัพยากรนั้นจะต้องมีคุณลักษณะในการป้องกันโรค (Prevention) (3) ทรัพยากรนั้นจะต้องมีคุณลักษณะในการรักษาสุขภาพ (Curative) และ (4) ทรัพยากรนั้นจะต้องมีคุณลักษณะในการฟื้นฟูสุขภาพ (Rehabilitation) และพบว่าทรัพยากรที่มีคุณลักษณะดังกล่าว 9 ประเภท 2) ทรัพยากรที่มีความโดดเด่นมากที่สุดคือ ประเพณีการอาบน้ำแร่เดือนเพ็ญ รองลงมาคือ ประเภทชายหาด เกาะ ได้แก่ เกาะพยาม และจัดแบ่งประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพพื้นที่จังหวัดระนองได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ (1) แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางธรรมชาติ (2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางประวัติศาสตร์ (3) แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางประเพณี และวิถีชีวิต (4) แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางศาสนสถาน (5) แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเภทสถานบริการเพื่อสุขภาพ (6) ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ 3) แนวทางการออกแบบเส้นทางรูปแบบ และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของจังหวัดระนองพิจารณาจากคุณลักษณะของทรัพยากรที่มีความเหมาะสมในการส่งเสริมสุขภาพ และลักษณะสุขภาพของนักท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การสร้างสุขภาพ และการซ่อมแซมสุขภาพ 4) แนวทางแนวทางการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจังหวัดระนองที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ คือ การสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทางธรรมชาติ และสถานบริการเพื่อสุขภาพ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้าง

รูปแบบการให้บริการที่เป็นเอกลักษณ์ และการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกโดยเฉพาะภาครัฐ เนื่องจากพื้นที่ของจังหวัดระนองบางพื้นที่เป็นพื้นที่ป่าสงวน และป่าชายเลน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ ควรสนับสนุนการจัดการด้านนโยบาย งบประมาณ และบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจังหวัดระนอง

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ คุณลักษณะของทรัพยากร

Abstract

A Study of the distinctive characteristics of wellness tourism resources in Ranong province that meet the needs of Thai tourists. The objective is to 1) Study the characteristics of tourism resources that are appropriate for wellness in Ranong province, 2) Assessing outstanding tourism resources for wellness and classify the types of wellness tourism sites in Ranong Province. 3) Present information on the characteristics of outstanding tourism resources in wellness for the design of routes, forms, and wellness tourism activities in potential tourist sites in Ranong. And 4) Suggest guidelines for the development of wellness tourism resources in Ranong province that meet the needs of Thai tourists and foreigners. Used to collect quantitative data and qualitative. The population used is Ranong tourism network consists of government, private sectors, and the people who own resources. By using snowball. The instrument used was the evaluation form. And the structured interview form.

The results of the research are as follows: 1) The characteristics of tourism resources must be appropriate for health promotion. That can cause well-being through "feeling tranquility" by using 4-dimensional elements that make health perfect Until the holistic well-being, including (1) the resources must have the characteristics of health promotion (2) the resources must have the characteristics of prevention (3) the resources will Must have curative attributes (4) those resources must have rehabilitation features. And there are 9 types of resources that are appropriate for wellness. 2) The most prominent resource is "Hot spring bathing tradition on full moon night", and next is Ko Phayam. And divided the wellness tourism at Ranong into 6 types which are (1) Natural wellness tourism (2) History wellness tourism (3) Sites in tradition and way of life wellness tourism (4) Religious wellness tourism (5) Wellness service center (6) Health products. 3) Guidelines for the design of routes, forms and activities in wellness tourism in potential tourist attractions in Ranong Province, based on the characteristics of resources that are appropriate for wellness divided into 2 types are the health build and health repair. 4) Guidelines for the development of wellness tourism resources in Ranong province that meet the needs of Thai tourists and foreign tourists is to build confidence for tourists in natural wellness tourism destinations. And health facilities

Infrastructure development creating a unique service model. And support from external agencies, especially the government because some areas of Ranong province are forest reserve and mangrove forest which is under the supervision of government agencies. Should support the management of policies, budgets and personnel in the development of wellness tourism resources in Ranong Province

Keywords: Wellness tourism, Resource characteristics